

Norges vassdrags- og energidirektorat

Marginaltap og nasjonalt fellesnett

Hvorfor energiledd?

- Et grunnleggende prinsipp for optimal ressursanvendelse er at den *marginale kostnaden* ved å frembringe et gode, skal være lik kjøpers betalingsvilje for godet.
- I et overføringsnett uten kapasitetsbegrensninger vil den eneste kostnaden brukeren påfører nettet ved å ta ut en ekstra kWh, være nettapet.
- Endringen i nettapet er et uttrykk for de marginale kostnadene ved bruken av nettet.

Mål ved fastsettelse av energiledd

- Gi insentiver til aktørene om optimal bruk av nettet på kort sikt
 - Presise priser gir effektiv utnyttelse
 - Skal reflektere den samlede systembelastningen

- Gi relevante lokaliserings- og investerings signaler
 - Reflektere geografiske forskjeller

Marginal tapskostnad = energiledd

- §13-3 Bruksavhengige ledd
 - Energileddet skal som hovedregel fastsettes på grunnlag av marginale tapskostnader i nettet

Ordinære uttak i sentral- og regionalnett § 14-1

- I sentral- og regionalnett skal energileddet være referert til de enkelte tilknytningspunkter.
- Energileddet skal tidsdifferensieres.
 - minimum vinter dag, vinter natt/helg og sommer.
- Marginale tapsprosenten skal så langt som mulig beregnes med hensyn til systembelastningen *i et samlet nettsystem*.
- Når energileddet fastsettes individuelt for hvert tilknytningspunkt, skal tapsprosenten for henholdsvis uttak og innmating ha samme absoluttverdi, men motsatt fortegn.

Energileddet ved innmatning 16-1

- Energileddet for innmating skal avspeilede marginale tapskostnader i nettet ved innmating i tilknytningspunktet. § 14-1 første ledd gjelder tilsvarende.

Rundskriv EMP 2/2006

- Tapsprosenten skal så langt som mulig fastsettes slik at fortegn og nivå står i forhold til den samlede *systemmessige virkningen* innmatingen har på tapsforholdene i nettet.
- NVE ser at det i distribusjonsnettet kan være store kostnader og praktiske vanskeligheter forbundet med punktvis beregninger, og godtar derfor en praksis som innebærer at tapsprosenten fastsettes på bakgrunn av marginaltap i nærmeste utvekslingspunkt med overliggende nett pluss et gjennomsnitt av de marginale tapskostnadene i det aktuelle nettområdet.
- NVE legger til grunn at det enkelte nettselskap kan definere ett eller flere nettområder for eget nett ut fra en vurdering av relevante nettmessige forhold.

Energileddet i distribusjonsnett

- I distribusjonsnett er ofte energileddet ikke et rent marginaltapsledd.
- § 14-2 første ledd:
”energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.”
- Dette gjelder spesielt energimålte kunder og da hovedsakelig husholdninger og liten næring.
- Innføring av AMS kan bidra at man kan tenke nytt i forbindelse med tariffing av mindre kunder.

Tariffering av tap i produksjonsrelaterte nett

- I henhold til § 17-1 skal kostnadene ved produksjonsrelaterte nettanlegg dekkes av produsenten og ikke inngå i tariffgrunnlaget for uttak.
- Brukere av produksjonsrelaterte nett skal betale faktiske tapskostnader, ikke marginaltap.

Nasjonalt fellesnett

- NVE anbefaler en utvidelse av sentralnettsordningen til å omfatte dagens regionalnett

Nasjonalt fellesnett

- forutsetninger

- Dagens sentralnettsordning med Statnett som operatør utvides
- Berører ikke eierskapet til anleggene som inngår i ordningen
- Dagens prinsipper for tariffing bør i stor grad videreføres
- Tariffingen av eksisterende kunder i dagens sentralnett bør i minst mulig grad bli berørt
- Vurdere overgangsordninger for berørte uttakskunder i dagenes regionalnett
- Stabilitet over tid, både mht prinsipper og nivå
- Det bør vurderes å forskriftsfeste nærmere prinsipper for tariffene i sentralnettet

Nasjonalt fellesnett

- hva ønskes oppnådd?

- Kostnadene ved fremtidige nettinvesteringer fordeles på flere en kun uttakskunder regionalt
- Unngå at tariffen gir uheldige lokaliseringssignaler på bakgrunn av regionale historiske kostnader
- Unngå underinvesteringer på grunn av hensyn til tariffvirkninger av investeringer
- Gjøre det enklere å gjennomføre felles investeringer i regionalnettsanlegg
- Bidra til enklere håndtering av transitt mellom dagenes regional- og sentralnett
- Sikre harmonisering av metode og beregning av marginaltap

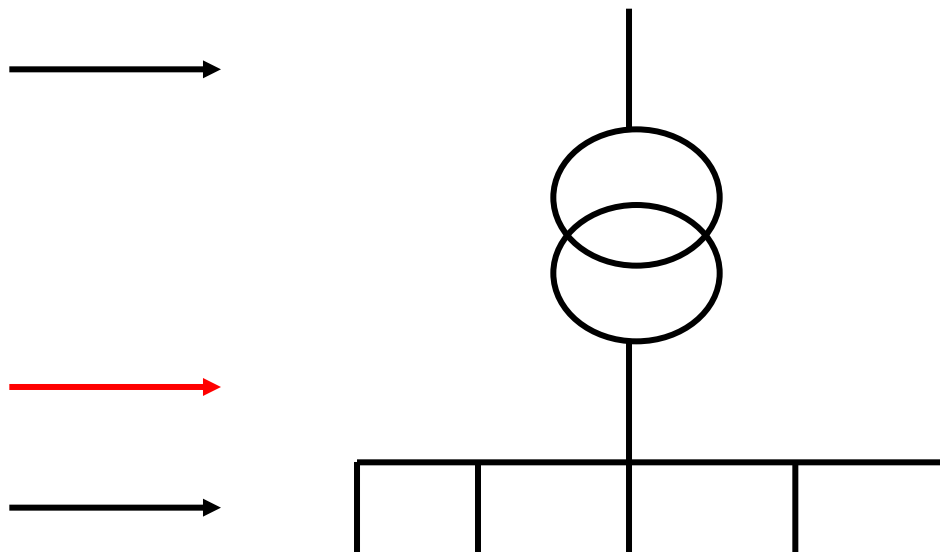
Nasjonalt fellesnett

- tariffmessige konsekvenser

- NVE har gitt Statnett i oppdrag til foretar konkrete tariffberegninger for den enkelte kunde i et utvidet sentralnett.
- Tariffberegningene bør i all hovedsak ta utgangspunkt i dagens prinsipper for fastsettelse av sentralnettstariffen, for henholdsvis faste tariffledd og energiledd.
- Avregningsgrunnlaget som benyttes ved tariffberegningene bør så langt som mulig gjenspeile faktiske målte verdier mellom et utvidet sentralnett, og slutt kunder eller distribusjonsnettet.
- Statnett bes om å innhente kundespesifikke avregningsdata fra regionalnettselskapene, som anses som nødvendig for å kunne gjennomføre konkrete tariffberegninger.
- Statnett bes også om å innhente kundespesifikke kostnadsdata for å kunne synliggjøre mulige tariffkonsekvenser ved en utvidelse av sentralnettet.
- NVE ber i tillegg om at Statnett kartlegger hvorvidt utveksling mellom regional- og distribusjonsnettet er målt, og hvor målere er plassert.
- NVE ber om at Statnett innhenter nødvendige data og gjennomfører tariffberegninger innen 1. september 2010.

Nasjonalt fellesnett - hvor skal grensen gå?

Takk for oppmerksomheten